HỘI ĐỒNG HỌ TRỊNH THANH HÓA
GÁNH VÁC TRỌNG TRÁCH

Trịnh Duy Tuân

Cách đây khoảng 40 năm, xu hướng tìm về cội nguồn, tổ chức sinh hoạt dòng họ phát triển ngày càng mạnh mẽ và đi vào chiều sâu. Khắp thành thị và nông thôn, người ta chắp nối gia phả, trùng tu từ đường, quy tập lăng mộ... Vậy dòng họ trong tâm thức, trong tình cảm và trong đời sống của cộng đồng dân cư ở các làng xã có vị trí như thế nào nên mới diễn ra sự khôi phục, phát triển như vậy?

Trong quá trình lập làng, dòng họ ở Việt Nam có một vai trò cực kỳ quan trọng. Có không ít làng, những người có công bổ nhát cuốc đầu tiên khai sơn phá thạch lập làng đều thuộc một họ. Trong số các làng loại này, có một số tên làng gắn liền với tên dòng họ như : Đặng Xá (xá : nơi ở, Đặng Xá : nơi ở của họ Đặng), Châu Xá, Lê Xá… ở tỉnh Hưng Yên ; Lê Xá (tên Nôm là làng Khoai) ở tổng Đọi Sơn, nay thuộc xã Đọi Sơn, huyện Duy Tiên, Hà Nam ; Hà Xá, Đặng Xá ở Thanh Chương, Thái Xá, Nguyễn Xá, Cao Xá ở Diễn Châu, Phan Xá, Đặng Xá, Nguyễn Xá ở Nghi Lộc thuộc tỉnh Nghệ An ; Lê Xá, Phan Xá, Ngô Xá, Đặng Xá... ở tỉnh Quảng Bình v.v.. Lại có những làng do nhiều dòng họ cùng lập nên như chạ Kẻ Nưa (sau này gọi là làng Cổ Định) thuộc xã Tân Ninh, huyện Triệu Sơn, tỉnh Thanh Hóa từ thời Hùng Vương. Đó là 10 ông thuộc 8 họ Lê, Hứa, Nguyễn, Hoàng, Doãn, Phan, Ngô, Trịnh. Làng Đan Nê , nay thuộc xã Yên Thọ, huyện Yên Định, Thanh Hóa được ba họ Trịnh, Lưu, Hà lập làng từ thời đại Hùng Vương dựng nước và giữ nước.

Dòng họ có một sự gắn kết keo sơn, là chỗ dựa trong đời sống tinh thần, đời sống tâm linh của mỗi người, được lưu truyền hết từ đời nọ sang đến đời kia, tạo nên sức sống mãnh liệt, bất khả diệt trong đời sống cộng đồng người Việt.

Sau khi đất nước hòa bình thống nhất năm 1975, đặc biệt là sau năm 1986, mọi người được trở lại **cuộc sống bình thường**. Như một quy luật tất yếu của đời sống con người, nhiều giá trị truyền thống mang tính nhân bản được phục hồi, phát triển, trong đó có sự hoạt động, gắn kết của cộng đồng những người cùng chung huyết thống.

Trong lũy tre làng, những người cùng dòng tộc được liên kết lại chặt chẽ và keo sơn hơn. Các chi cành, dòng họ nhóm họp để bàn bạc việc giỗ chạp, xây dựng tộc ước, lập gia phả, tu bổ, tái lập nơi thờ phụng tiên tổ, sửa sang mồ mả… Việc này diễn ra khá sớm trong cộng đồng họ Trịnh ở Thanh Hóa.

Thanh Hóa là một tỉnh nằm ở cực bắc của vùng Trung Bộ Việt Nam. Mảnh đất này là nơi phát tích, quần tụ đông nhất của những người họ Trịnh, nằm rải rác khắp các nơi trong tỉnh mà nhiều nhất là ở các huyện Thọ Xuân, Yên Định, Vĩnh Lộc, tức hai bên triền sông Chu, sông Mã- hai con sông chính đưa phù sa về bồi đắp, kiến tạo nên vùng đồng bằng phì nhiêu, màu mỡ của xứ Thanh từ hàng triệu năm trước.

Không như trước kia, việc khôi phục sinh hoạt dòng họ Trịnh ngày nay có sự tiến bộ vượt bậc. Đó là sự tập hợp, liên kết tất cả những người họ Trịnh, không phân biệt dòng nhánh, chi cành,

sống trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa thành một tổ chức rộng lớn, tham gia hoạt động xây dựng tỉnh cảm đoàn kết huyết thống và động viên nhau phát huy truyền thống lịch sử, văn hóa họ Trịnh để xây dựng dòng họ, góp phần bảo vệ và phát triển bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam Xã hội chủ nghĩa.

Vào cuối những năm tám mươi của thế kỷ trước, một số bậc cao niên của họ Trịnh ở Thanh Hóa là cán bộ hưu trí thấy rõ được tâm tư, nguyện vọng, tình cảm hướng về cội nguồn của đa số bà con trong họ. Nhiều chi họ tha thiết kết nối họ Trịnh trong toàn tỉnh để được giao lưu, học hỏi và giúp đỡ nhau trong mọi lĩnh vực của đời sống. Vốn là lớp người đã từng được ăn cỗ họ, được chứng kiến, thậm chí trực tiếp tham gia giỗ tổ, cúng tế, lễ hội… nên những nếp đẹp cũ của dòng họ trong các cụ trỗi dậy rất mạnh mẽ. Hơn nữa, phần lớn cuộc đời, các cụ đã cống hiến cho nhà nước, nay hưu trí, các cụ mong muốn được góp chút ít sức lực cho họ mạc trong quãng đời còn lại. Những yếu tố đó đã thôi thúc các cụ nhóm họp với nhau để bày tỏ nguyện vọng, bàn luận và vạch ra kế hoạch, xin nhận những việc làm cụ thể trong việc liên kết dòng họ.

Cụ Trịnh Đình Đản (nguyên là Thường vụ Tỉnh Ủy, Trưởng ban Tuyên giáo Thanh Hóa) là một trong những cụ tiên phong trong công việc vận động thành lập Ban Liên lạc họ Trịnh. Ban đầu, cụ nhóm họp một số thân tộc cao niên, rủ nhau đi vận động thành lập Ban Liên lạc; tìm hiểu dòng nhánh họ Trịnh trong và ngoài tỉnh. Lúc bấy giờ, kinh tế đất nước đang rất khó khăn. Đồng lương hưu không đủ chi tiêu cho các nhu cầu cơ bản của đời sống bản thân. Thế nhưng, cụ đã đạp xe đi hầu hết các làng ở Thanh Hóa có người họ Trịnh sinh cơ lập nghiệp để tìm hiểu, gắn kết... Rất nhiều lần các cụ tìm cách đề xuất việc khôi phục nơi thờ phụng các vị Chúa tại xã Vĩnh Hùng, huyện Vĩnh Lộc. Cụ ra Hà Nội gặp các vị cao niên có tâm huyết cùng nhau bàn bạc việc thành lập Ban Liên lạc họ Trịnh Thanh Hóa, Ban Liên lạc họ Trịnh Việt Nam. Không ít lần, cụ vào Huế để tìm hiểu, gắn kết với bà con thân tộc nơi cố đô và các tỉnh miền Trung.

Cụ Trịnh Đình Đản thực sự là người có công đầu trong việc khởi xướng, thành lập ban Liên lạc. Rất tiếc, cụ ra đi (10-10 âm lịch, 2002) khi công việc đang bắt đầu bước vào quy củ.

Một công việc cực kỳ có ý nghĩa là các cụ đã vận động, đề xuất với Ban Nghiên cứu và biên soạn Lịch sử Thanh Hóa kết hợp với Hội Khoa học lịch sử Việt Nam, UBND huyện Vĩnh Lộc tổ chức hội thảo "*Chúa Trịnh-vị trí và vai trò lịch sử*" tại Thanh Hóa. Chủ trì cuộc hội thảo là ông Nguyễn Đình Bưu, Phó Chủ tịch UBND tỉnh, ông Nguyễn Dy Niên, chủ tịch Hội Khoa học lịch sử Thanh Hóa. Cuộc hội thảo đã thu hút được nhiều nhà khoa học và bà con họ Trịnh tham gia nghiên cứu, viết bài, có nhiều cái nhìn mới mẻ, khách quan về vai trò quan trọng của chúa Trịnh trong giai đoạn lịch sử gần 250 năm.

Thành công bước đầu có tác động rất lớn .Vì vậy sau khi tổ chức hội thảo, Ban Liên lạc họ Trịnh Thanh Hóa được thành lập. Cụ Trịnh Ngọc Bích (nguyên Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa) được cử làm Trưởng ban. Phó ban là các cụ Trịnh Đình Đản, Trịnh Thuân, Trịnh Hữu Thường, Trịnh Huy Luân. Ngoài ra, ngay khi thành lập và một thời gian sau khi thành lập còn có các ông Trịnh Kiều, Trịnh Văn Liêu, Trịnh Đình Nhạc, Trịnh Thái Đàn, Trịnh Phỏng, Trịnh Tám, Trịnh Hải Thi…

Ban Liên lạc họ Trịnh Thanh Hóa phải gánh vác một khối lượng công việc khá đồ sộ. Rất nhiều công trình kiến trúc tâm linh nằm rải rác trên địa bàn huyện Yên Định, Vĩnh Lộc… Trước bề bộn những công việc, Ban Liên lạc đã tìm cách tháo gỡ dần. Những việc cần làm trước là kết nối các dòng họ lớn trong tỉnh để cùng chung tay giải quyết công việc họ. Xúc tiến việc làm hồ sơ đề nghị công nhận các di tích Lịch sử- Văn hóa như quần thể phủ Trịnh-nghè Vẹt và các lăng mộ nhà Chúa, đền thờ các danh nhân họ Trịnh.

Vì vậy, nhiều công trình kiến trúc tâm linh của họ được công nhận di tích Lịch sử-Văn hóa quốc gia và cấp tỉnh như: đền thờ Hiển Khánh vương Trịnh Khả (1993, cấp quốc gia), phủ Trịnh và nghè Vẹt (1995, cấp quốc gia), đền thờ Thượng đẳng Phúc thần Đại vương Trịnh Khắc Phục (1996, cấp tỉnh), đền thờ Trịnh Duy Thông (năm 2011, cấp tỉnh) đền thờ Hoàng giáp Thượng thư Trịnh Cảnh Thụy (2014, cấp tỉnh), Lăng mộ chúa Trịnh Tùng (cấp tỉnh, năm 2012)…. Hiện tại đang xúc tiến làm hồ sơ đề nghị công nhận cho một số di tích khác như mộ chúa Trịnh Doanh, chúa Trịnh Sâm v.v..

Năm 2013, họ Trịnh Thanh Hóa tiến hành đại hội lần thứ nhất (2013-2019), đổi tên thành Hội đồng họ Trịnh tỉnh Thanh Hóa. Các thành viên trong ban chấp hành có 61 người. Cụ Trịnh Ngọc Bích đã mất (28 tháng Giêng năm 2013), ông Trịnh Huy Luân (nguyên phó Chủ tịch UBND tỉnh Thanh Hóa) được bầu làm chủ tịch bên cạnh 6 phó chủ tịch. Các tiểu ban được thành lập thêm và được bổ sung nhiều người vừa có tài năng vừa có tâm huyết đối với công việc không lương. Giữa nhiệm kỳ, ông Trịnh Huy Luân, tuổi cao sức yếu nên xin nghỉ việc. Ông Trịnh Xuân Thu đảm nhiệm chức Chủ tịch. Năm 2019, Đại hội HĐHT Thanh Hóa lần thứ 2 được tổ chức. Ông Trịnh Văn Ngạn được bầu làm chủ tịch cùng với 8 phó chủ tịch. Ban chấp hành được tinh gọn hơn với số lượng 51 người.

Nhìn một cách tổng thể, mười năm đầu (1993-2013), dưới sự điều hành của cụ Trịnh Ngọc Bích, ban Liên lạc họ Trịnh Thanh Hóa thực sự đã đặt nền móng vững chắc cho Hội đồng của họ các nhiệm kỳ kế tiếp. Những định hướng lớn, những cách tiếp cận với chính quyền và các cơ quan có liên quan được vạch ra, được hình thành. Đây chính là thời kỳ dọn đường mở lối cho hầu hết các công việc những năm sau. Trong đại hội lần thứ nhất (2013), cụ Trịnh Ngọc Bích đã được toàn thể đại hội mặc niệm trong niềm kính phục và tiếc thương; được HĐHT Việt Nam vinh danh vì những đóng góp to lớn của cụ.

Nói lại qua vài dòng chữ cũng chỉ là muối bỏ biển so với hành trình hoạt động của Ban Liên lạc mà các cụ đã bỏ ra biết bao trí tuệ, công sức, tiền của. Trong số các cụ có công đầu trong việc liên kết dòng họ ở Thanh Hóa, ở Hà Nội, có những người đã về với tiên tổ, có những người còn sống nay đã già yếu. Nhưng đây là thế hệ vàng của dòng họ ta trong việc liên lạc, kết nối, tìm hiểu và thống nhất tất cả họ Trịnh ở Thanh Hóa, ở Việt Nam thành một cộng đồng dòng tộc hoạt động theo quy ước chung, hướng về cội nguồn của dòng tộc và của dân tộc.

Hơn 20 năm qua, kể từ khi được thành lập, HĐHT Thanh Hóa đã làm tốt nhiều việc, tuy nhiên, hạn chế và thiếu sót không phải không có. Xin điểm qua một số hoạt động sau:

1- Về tổ chức

Để liên kết dòng họ thành một khối thống nhất, HĐHT Thanh Hóa đặc biệt chú ý việc xây dựng tổ chức dòng họ các cấp thôn, xã và huyện. Ban chấp hành đã phân công các thành viên phục

trách các huyện, xã để vận động thành lập hội đồng cơ sở. Nhiều huyện sớm thành lập được hội đồng các làng xã và tiến hành đại hội HĐHT cấp huyện như huyện Vĩnh Lộc, Yên Định, Thọ Xuân, Hoằng Hóa, Nga Sơn, Hà Trung, Hậu Lộc, Đông Sơn, Triệu Sơn. Trong đó, huyện Vĩnh Lộc, Yên Định, Thọ Xuân, Nga Sơn là những huyện có nhiều HĐHT cấp xã hoạt động rất thường xuyên và hiệu quả.

Cách đại hội nhiệm kỳ 2019-2023 hai, ba năm, một số huyện đã thành lập HĐHT cấp huyện và tiến hành đại hội như huyện Thường Xuân, Nông Cống, Tĩnh Gia, Ngọc Lặc.

2- Việc thông tin, tuyên truyền.

Họ Trịnh là một trong những họ có nhiều đóng góp cho lịch sử dân tộc nhưng còn không ít nhân vật bị hiểu lầm, bị đánh giá không đúng mức và thiếu khách quan.Từ thời kỳ đổi mới, nhiều vấn đề, nhiều nhân vật lịch sử được nhìn nhận và đánh giá lại. Trong xu thế chung ấy, Ban Liên lạc họ Trịnh Thanh Hóa đã đề xuất, kết hợp với UBND tỉnh Thanh Hóa, Viện Sử học Việt Nam và các nhà nghiên cứu, nhà văn tổ chức hội thảo, xuất bản một số tác phẩm về lịch sử hay nhân vật lịch sử họ Trịnh.

Năm 1995, Ban Nghiên cứu và biên soạn Lịch sử Thanh Hóa kết hợp với Hội Khoa học lịch sử Việt Nam, UBND huyện Vĩnh Lộc tổ chức Hội thảo khoa học "*Chúa Trịnh-vị trí và vai trò lịch sử*" (đến 1996, cuốn kỷ yếu hội thảo mới được xuất bản).. Năm 1996, phát hành cuốn "*Sự nghiệp các Chúa Trịnh trong lịch sử nước Đại Việt*" của nguyên Trưởng ty Thông tin Thanh Hóa, ông Phạm Xuân Huyên. Năm 1999, tiếp tục phát hành cuốn "*Hiển Khánh vương Trịnh Khả*" do nhà nghiên cứu văn hóa Hoàng Tuấn Phổ viết. Tháng 7 âm lịch năm 2007, tổ chức lễ cầu siêu tại vương phủ Trịnh. Đại biểu trên 10 tỉnh về dự. Năm 2009, người trong họ, Thạc sĩ Trịnh Quốc Tuấn cho ra đời cuốn sưu tầm, khảo cứu, biên soạn: "*Mười hai đời chúa Trịnh và lễ hội phủ Trịnh*". Năm 2010, tham gia tổ chức hội thảo "*Thân thế, sự nghiệp của Thành Tổ Triết vương Trịnh Tùng*" tại văn miếu Quốc tử giám; hội thảo "*Thân thế và sự nghiệp của Thịnh vương Trịnh Sâm*" tại Thanh Hóa. Năm 2018, vào dịp lễ giỗ Thế tổ Minh Khang Thái Vương Trịnh Kiểm, cuốn "*Họ Trịnh, dòng ngoại tộc Lê Thái Tổ*" được phát hành mà tác giả cũng là người trong họ: nhà giáo Trịnh Duy Tuân.

Ban Liên lạc đã tổ chức được nhiều cuộc nói chuyện về họ Trịnh, các nhân vật lịch sử họ Trịnh cho nhiều bà con ở các huyện Đông Sơn, Thọ Xuân, Yên Định… Việc làm này có tác dụng rất lớn để tuyên truyền, giáo dục truyền thống dựng nước và giữ nước của các bậc tiền nhân họ Trịnh đối với đất nước. Từ đó, khơi dậy được lòng tự hào một cách chính đáng về dòng họ trong tiến trình lịch sử của dân tộc.

3- Về tu bổ, tôn tạo, xây dựng các công trình kiến trúc tâm linh

Do Thanh Hóa là nơi phát tích của nhiều dòng, nhiều chi cành của họ Trịnh Việt Nam nên các công trình kiến trúc tâm linh rất nhiều. Vì vậy, HĐHT Thanh Hóa, ban đầu, tập trung giải quyết các vấn đề ở phủ Chúa Trịnh tại xã Vĩnh Hùng, huyện Vĩnh Lộc.

Năm 1995, Phủ Chúa được công nhận "Di tịch Lịch sử-Văn hóa" cấp quốc gia. Các dòng Trịnh khác cũng đã tiến hành làm hồ sơ đề nghị công nhận đền thờ tổ là di tích lịch sử, văn hóa .

Cùng với việc đề nghị công nhân các di tích, HĐHT Thanh Hóa cùng các dòng họ Trịnh tiến hành tu bổ, tôn tạo được một số công trình kiến trúc tâm linh. Cụ thể là:

a.) Các công trình kiến trúc của Chúa Trịnh:

a.1) Lăng mộ Tuy Nhân vương Trịnh Kỷ

Công trình được xây dựng năm 1999-2000

a.2) Lăng mộ Thành tổ Triết vương Trịnh Tùng

Công trình này được tiến hành từ từ tháng 8 năm 2013 và được đưa vào sử dụng.

a.3) Nghè Vẹt và phủ Trịnh

Nghè Vẹt và phủ Trịnh là một quần thể di tích quan trọng bậc nhất của Nhà Trịnh từ hơn 300 năm nay. Thời gian đã làm biến dạng đi quá nhiều. Năm 2011, công ty Kiến trúc Việt ở Hà Nội về khảo sát, quy hoạch, thiết kế, sơ bộ ban đầu. Năm 2014, HĐHT Việt Nam, HĐHT Thanh Hóa và nhiều HĐHT các tỉnh cùng các nhà Khoa học Lịch sử tổ chức hội thảo về quy hoạch thiết kế Vương phủ Trịnh tại nhà số 01, phố Tràng Tiền, quận Hoàn Kiếm, Hà Nội. Sau một thời gian, dự án bắt đầu được thực hiện.

Nghè Vẹt: Có tổng diện tích 8.000 m^2 với tổng dự toán 39.6 tỷ đồng tại xã Vĩnh Hùng, huyện Vĩnh Lộc. Tính đến nay, những hạng mục cơ bản đã được đưa vào sử dụng. Ngày 19/8/2019, đã hoàn thành việc sơn son thếp vàng nội thất và tổ chức trọng lễ an vị bát hương và bài vị Đại vương Trịnh Ra và các vị chúa Trịnh .

Vương phủ Trịnh

Đây là một công trình trọng điểm, đòi hỏi nhiều trí tuệ cũng như công sức của con em trong họ, nhất là sự lãnh đạo HĐHT VN và Thanh Hóa.

Để công trình Vương phủ đang dần dần hiện hữu như hôm nay, HĐHT Thanh Hóa cùng HĐHT VN phải trải qua một quy trình chặt chẽ, kéo dài trong thời gian không hề ngắn. Ngay từ nhiệm kỳ trước, HĐ họ đã vất vả làm việc với nhiều cơ quan chức năng từ TW đến địa phương để tham mưu về quy hoạch, thiết kế, mời các nhà thiết kế, các giáo sư đầu ngành hội thảo, trình bày quy hoạch, thiết kế.

Dự án do Sở Văn hóa, Thông tin Du lịch tỉnh Thanh Hóa làm chủ đầu tư, được triển khai quy hoạch qua một số đợt, trên tổng diện tích 10,06 ha với số kinh phí 600 tỷ đồng, bao gồm cả nguồn xã hội hóa.

Ngày 15/10/2016, UBND tỉnh đã tổ chức lễ động thổ khởi công xây dựng giai đoạn 1. Ngày 02/02/2018, nhà hậu cung được an vị thượng lương. Hiện đã hoàn thành gần 40% công trình.

a.4) Lăng mộ, đền thờ Thịnh vương Trịnh Sâm.

Địa điểm của công trình: xã Quý Lộc, huyện Yên Định, Thanh Hóa.

Diện tích: 23.540 m^2

Nguồn vốn: Do công trình chưa phải là Di tích LS-VH của nhà nước nên nguồn kinh phí do người trong họ công đức và do HĐHT Yên Định chủ trì dự án.

Tính đến ngày 30/9/2018, tổng nguồn thu từ đóng góp, công đức khoảng 2,8 tỷ đồng. Đã chi trả tiền bù đất, san lấp mặt bằng v.v.. hết 2,79 tỷ đồng.

a.5) Lăng mộ, đền thờ Minh vương Trịnh Doanh và chính phi Nguyễn Thị Ngọc Vinh.

Do nguy cơ xuống cấp trầm trọng, HĐHT tỉnh quyết định xúc tiến việc bảo tồn và tôn tạo khu di tích này tại xã Yên Thịnh, huyện Yên Định.

Trong một thời gian rất ngắn, bản quy hoạch thiết kế được lập và được triển khai trên diện tích 04 ha. Ngày 6/8 âm lịch, tức 15/9/2018 làm lễ động thổ khởi công hai ngôi mộ thuộc giai đoạn 1 trên diện tích 1ha. Ngày 17 tháng 2 âm lịch năm 2019, cắt băng khánh thành giai đoạn1. Nguồn vốn cũng do con em trong họ cung tiến vì khu di tích này chưa được nhà nước quản lý.

b) Các công trình khác

b.1) Đền thờ Hiển Khánh vương Trịnh Khả

Đây là di tích LS-VH cấp quốc gia tại xã Vĩnh Hòa, huyện Vĩnh Lộc, Thanh Hóa. Trước tình trạng bị xuống cấp rất trầm trọng, nhà nước đã đồng ý triển khai dự án tu bổ, tôn tạo với kinh phí 30 tỷ đồng, trong đó, giai đoạn 1 là 18 tỷ. Hiện tại đã hoàn thành các hạng mục san lấp mặt bằng, xây tường rào, nhà hậu cung, bậc lên nhà bia và 4 cột trụ từ nguồn kinh phí xã hội hóa ..

b.2) Đền thờ Thượng đẳng Phúc thần Đại vương Trịnh Khắc Phục.

Đền thờ này tọa lạc tại thôn Vân Đô, xã Đông Minh, huyện Đông Sơn, Thanh Hóa, đã được công nhận di tích LS-VH cấp tỉnh từ năm 1996. Năm 2015 mới được cấp vốn chống xuống cấp 250 triệu đồng. Số vốn đó chỉ đủ để khôi phục lại hậu cung. Được sự đồng ý của UBND tỉnh Thanh Hóa, dự án chống xuống cấp, tu bổ, tôn tạo khu di tích này được phê duyệt với số vốn trên 1 tỷ đồng. Bà con trong dòng họ đóng góp và cung tiến được khoảng 400 triệu đồng. Hiện tại đã hoàn thành được 3 hạng mục: khuôn viên, hậu cung, tiền đường. Hạng mục cổng đền đã xây dựng xong. Hiện còn một số hạng mục như nhà bia, hữu vu, công trình phụ…chưa thể tiến hành xây dựng được do chưa có nguồn kinh phí.

4)- Tổ chức lễ kỷ niệm, lễ giỗ

Trong những năm gần đây, việc tổ chức lễ giỗ được triển khai trên diện rộng hơn về không gian và nhiều hơn về thời gian.

Giỗ Minh Khang Thái Vương Trịnh Kiểm hàng năm được UBND tỉnh Thanh Hóa, UBND huyện Vĩnh Lộc phối hợp với HĐHTVN, HĐHT Thanh Hóa, HĐHT Vĩnh Lộc tổ chức trang trọng tại Phủ Trịnh. HĐHTVN thường nhân dịp này tổ chức họp HĐHTVN và đại diện HĐHT các tỉnh thành trong cả nước bàn về công việc của dòng tộc. HĐHT Thanh Hóa , với vai trò chủ nhà, thường được phân công là đầu mối phối hợp với các cơ quan địa phương trong quá trình tổ chức Lễ Hội và đón tiếp các đại biểu thân tộc Trịnh từ các tỉnh tới dự . các vị chủ chốt trong HĐHT Thanh Hóa như các ông Trịnh Xuân Lâm, Trịnh Xuân Tấn, Trịnh Văn Ngạn ... không những bỏ công sức tham gia điều hành công việc , mà còn đóng góp tiền, của , cơ sở vật chất, phòng họp, khách sạn, nơi nghỉ ngơi cho khách .

Ngoài ngày giỗ Minh Khang Thái vương, HĐHT tỉnh cùng HĐHT huyện Yên Định, HĐHT xã Vĩnh Hùng, xã Quý Lộc còn tổ chức được ngày giỗ một số vị chúa mà trước kia, chúng ta chưa tiến hành được. Ngày giỗ chúa Trịnh Sâm năm 2017, HĐHT đã tổ chức một cách trọng thể, đồng thời công bố dự án xây dựng đền thờ, lăng mộ Ngài, được bà con họ mạc trong cả nước về dự, tạo được sự ủng hộ mạnh mẽ của thân tộc. Bên cạnh đó, chúng ta còn tham gia ngày giỗ bà Nguyễn Thị Ngọc Bảo, vợ Minh Khang Thái vương do họ Nguyễn tổ chức với thái độ thành kính, thiêng liêng, đầy lòng biết ơn và trân trọng.

Ngày 26/7 âm lịch năm 2017, lần đầu tiên, HĐ tỉnh cùng với HĐHT Việt Nam, UBND huyện Vĩnh Lộc tổ chức lễ giỗ lần thứ 566 của Hiển Khánh vương Trịnh Khả tại xã Vĩnh Hòa, Vĩnh Lộc.Cũng ngày này, chúng ta tổ chức được một số đoàn về thăm viếng, dâng hương đền thờ Thượng đẳng Phúc thần, Đại vương Trịnh Khắc Phục tại Đông Sơn.Năm 2019, HĐHT Thanh Hóa đã kết hợp với hậu duệ 2 vị đại công thần này tổ chức lế giỗ lần thứ 568 khiến cho tinh thần gắn kết, không khí thân tình trở nên ấm áp hơn.

Việc làm trên có một ý nghĩa hết sức to lớn. Trước hết, bà con dòng tộc được bày tỏ lòng tri ân, niềm tự hào đối với cha ông ta trong quá khứ của lịch sử nước Đại Việt. Sau đó, giúp cho mọi người nhận biết thêm về các nhân vật lịch sử họ Trịnh có nhiều công lao trong kháng chiến chống Minh và xây dựng vương triều Lê sơ ở thế kỷ XV.

5)- Một số hoạt động khác

Một trong những hoạt động trọng tâm, thường xuyên của các HĐHT từ cấp cơ sở đến tỉnh là việc vận động bà con dòng họ thực hiện tốt chính sách, pháp luật cũng như các chủ trương của Đảng và nhà nước. Nhiều người tham gia lãnh đạo các tổ chức chính trị, chính quyền các cấp đã thể hiện được năng lực, sự nhiệt tình trong công tác, có nhiều đóng góp cho phong trào chung. Xây dựng nông thôn mới là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước. Trong các làng xã, bà con họ Trịnh có những đóng góp rất lớn cho phong trào chung. Nhiều chi họ tích cực tham gia các phong trào bảo vệ an ninh trật tự; xây dựng khu dân cư an toàn; tham gia tích cực và có hiệu quả phong trào vệ sinh làng xóm, làm cho môi trường xanh sạch đẹp v.v..

Khuyến học khuyến tài đã trở thành phong trào phát triển sâu rộng trên toàn quốc. Tại các làng xã, phong trào này chủ yếu bắt nguồn từ các dòng họ, các tổ chức xã hội trên địa bàn dân cư. HĐHT các xã và một số huyện tổ chức khá liên tục và đạt được nhiều hiệu quả song việc này chưa thật sự đồng bộ, chưa tạo được phong trào sâu rộng.

Thanh Hóa trong những năm qua gặp nhiều thiên tai, nhất là năm 2017. Trước tình hình khó khăn của một số gia đình họ mạc, tháng 8/2017, HĐHT tỉnh đã tổ chức thăm hỏi, động viên và hỗ trợ bà con vùng Ngọc Lặc, Yên Định, Thọ Xuân, Thiệu Hóa, Nông Cống, Thường Xuân và thành phố Thanh Hóa. Nhân ngày giỗ chúa Trịnh Sâm, HĐ họ đã tổ chức trao quà cho 50 hộ họ Trịnh. Trong một số những hoàn cảnh cụ thể, HĐ đã tổ chức được những cuộc thăm hỏi người ốm đau, hoạn nạn để động viên tinh thần cho ruột rà máu mủ. Hoạt động này mới dừng lại trong phạm vi rất hạn hẹp. Đây cũng là một hạn chế.

Do vị thế đặc biệt, HĐHT Thanh Hóa có mối quan hệ rất khăng khít, thân tình với HĐHT các tỉnh thành, HĐ họ Lê Thanh Hóa. Với HĐHT các tỉnh, HĐHT Thanh Hóa đã bố trí giao lưu hoặc dự các sự kiện của một số tỉnh trong điều kiện cho phép. HĐ cũng rất tận tình giúp đỡ bà con các địa phương về giao lưu, kết nối, truy tìm nguồn gốc; giúp đỡ và cùng tổ chức lễ ra mắt Ban Thanh niên Trịnh tộc Việt Nam năm 2017; tham gia tích cực vào việc thành lập công ty cổ phần Trịnh gia và những người bạn. Việc tham dự Đại hội họ Lê Thanh Hóa đã tạo được dấu ấn, sự gắn kết thân tình với bà con họ Lê trên địa bàn tỉnh nhà, được ĐH họ Lê Thanh Hóa đánh giá rất cao.

So với lịch sử họ Trịnh, khoảng thời gian chưa đến 1/3 thế kỷ hình thành Ban Liên lạc họ Trịnh (sau đổi thành HĐHT), có thể nói là quá ngắn ngủi. Tuy còn rất nhiều việc cần phải có thời gian nhưng kết quả đạt được của HĐHT Thanh Hóa là hết sức quan trọng và rất đáng trân trọng.

HĐHT Thanh Hóa có thể chưa làm vừa lòng bà con thân tộc Trịnh trong cả nước và HĐHT các tỉnh, thành. Những ai theo dõi, tham gia công việc trong và cùng HĐHT Thanh Hóa mới thấy được thành tựu ấy là to lớn. Kinh tế xứ Thanh chưa phát triển mạnh so với nhiều tỉnh trong toàn quốc. Còn nhiều doanh nhân họ Trịnh gốc Thanh Hóa làm ăn xa chưa hướng về dòng tộc, hướng về HĐHT quê hương.

Được sự ủng hộ nhiệt tình của HĐHT các tỉnh, của các doanh nhân họ Trịnh một số tỉnh, thành khác và đặc biệt là bà con thân tộc trong toàn quốc, hy vọng HĐHT Thanh Hóa sẽ tiếp tục hoàn thành tốt việc gánh vác trọng trách, xứng đáng là hạt nhân, lá cờ đầu của phong trào hoạt động của HĐHT trong toàn quốc, đáp ứng được lòng mong mỏi, tin tưởng của tộc Trịnh Việt Nam.

Tháng 8 năm 2019